

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu,

judecând în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului Vasilian Maxim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 12 februarie 2013 în cauza penală în privința lui

Vasilian Maxim Petru,

născut la 03 octombrie 1983, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Valea Crucii 8, ap. 172.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 06 aprilie 2012 - pînă la 23 august 2012 (prima instanță);*
- 2. de la 19 septembrie 2012 – pînă la 12 februarie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 03 mai 2013 – pînă la 09 iulie 2013 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul Jereghi Anatolie și inculpatul Vasilian Maxim, au solicitat admiterea recursului ordinar în sensul declarat.

Procurorul Suvac Nicolae și partea vătămată Caraman Mihail au solicitat respingerea recursului ordinar declarat de avocatul Jereghi A. în numele inculpatului Vasilian M., ca fiind nefondat, cu menținerea deciziei contestate.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 23 august 2012, Vasilian Maxim a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal, din motivul că există o cauză care înlătură caracterul penal al faptei – reținerea infractorului.

2. De către organul de urmărire penală, Vasilian Maxim se învinuiește de faptul că, exercitând funcția de șef de post, ofițer operativ de sector al postului de poliție Mereni, din cadrul CPR Anenii Noi, fiind în exercițiul funcției, la 22 iulie 2011, aproximativ la ora 20 50, aflându-se pe teritoriul s. Mereni, r-nul Anenii Noi, având suspiciuni asupra faptului că, Caraman Mihail conduce în stare de ebrietate alcoolică tractorul de model „T-16”, cu n/î 2100 ЮД, l-a înlăturat de la conducerea mijlocului de transport și a decis de a-l transporta în or. Anenii Noi pentru a-l supune testării alcoolscopice. Înlăturându-l pe Caraman M. de la conducerea mijlocului de transport, Vasilian Maxim nu a informat unitatea de gardă a CPR Anenii Noi asupra sesizării despre infracțiune și nu a solicitat deplasarea la fața locului a grupei operative, dar l-a transportat pe acesta în CPR Anenii Noi, lăsând ilegal fără supraveghere tractorul de model „T-16” în marginea s. Mereni. Ulterior, pe la orele 23 00, continuând acțiunile ilegale, depășind vădit drepturile și atribuțiile acordate prin lege, Vasilian Maxim s-a întors în s. Mereni, r-nul Anenii Noi și, constatând lipsa tractorului la locul unde l-a lăsat, descoperind că acesta este parcat în curtea casei cet. Caraman Mihail, fără permisiunea acestuia și ignorând cerințele legale ale fiicei ultimului Marian Nadejda, a sărit gardul și a pătruns în curtea domiciliului lui Caraman M., unde, fără a avea careva acte procesuale și fără vre-un temei legal, a urcat la volanul tractorului indicat și l-a scos din curtea casei, urcându-l pe un evacuator organizând transportarea acestuia la parcare specializată în or. Anenii Noi.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Vasilian Maxim în baza art.328 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele de ocrotire a normei publice pe un termen de 4 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2013, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința Juecătoriei Anenii Noi din 23 august 2012, rejudecată caauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia.

- Vasilian Maxim a fost condamnat în baza art.328 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 250 unități convenționale, echivalentul a 5000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele de ocrotire a normelor de drept pe un termen de 2 ani.

5. Instanța de apel a constatat că, Vasilian Maxim la 22 iulie 2011, aproximativ la ora 20⁵⁰, fiind în exercițiul funcției, aflându-se pe teritoriul s. Mereni, r-nul Anenii Noi, avînd suspiciuni asupra faptului că, Caraman Mihail conduce în stare de ebrietate alcoolică tractorul de model „T-16”, cu n/î 2100 ЮД, l-a înlăturat de la conducerea mijlocului de transport și a decis de a-l transporta în or. Anenii Noi pentru a-l supune testării alcoolscopice. Înlăturîndu-l pe Caraman M. de la conducerea mijlocului de transport, Vasilian Maxim nu a informat unitatea de gardă a CPR Anenii Noi asupra sesizării despre infracțiune și nu a solicitat deplasarea la fața locului a grupei operative, însă l-a transportat pe Caraman M. în CPR Anenii Noi, lăsînd ilegal fără supraveghere tractorul de model „T-16” în marginea s. Mereni. Ulterior, pe la orele 23⁰⁰, continuînd acțiunile ilegale, depășind vădit drepturile și atribuțiile acordate prin lege, Vasilian Maxim, sărînd gardul fără permisiunea lui Caraman Mihail și ignorînd cerințele legale ale fiicei acestuia Marian N., a pătruns la domiciliul lui Caraman M. din s. Mereni, unde, fără a avea careva acte procesuale și fără vre-un temei legal, a urcat la volanul tractorului indicat și l-a scos din curtea casei, urcîndu-l pe un evacuator organizînd transportarea acestuia în or. Anenii Noi.

Ca rezultat, a acțiunilor ilegale a lui Vasilian Maxim, lui Caraman Mihail i-au fost cauzate daune în proporții considerabile, manifestate prin dispariția bunurilor materiale din tractor în sumă de 1900 lei și suportarea nejustificată a cheltuielilor legate de transportarea și păstrarea la parcare specializată în sumă de 2150 lei, fiindu-i cauzate daune în proporții considerabile în valoare totală de 4050 lei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului Vasilian Maxim, care, invocînd temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 11) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrii contestate cu dispunerea încetării procesului penal, pe motivul existenței circumstanțelor care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a lui Vasilian Maxim, invocînd următoarele:

- efectuarea urmăririi penale a avut loc de către Procuratura r-lui Anenii Noi, astfel a fost încălcată competența după materie, or Procuratura r-lui Anenii Noi nefiind competentă să efectueze urmărirea penală, acest drept fiind atribuit prin lege Procuraturii Anticorupție.

- potrivit art. 269 alin.(1) Cod de procedură penală, urmărirea penală pe infracțiunile prevăzute de art.328 Cod penal se efectuează de organul de urmărire penală al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, numai în cazul, când prejudiciul respectiv a fost cauzat în exclusivitate autorităților și instituțiilor publice, întreprinderilor de stat sau bugetului public național.

Conform art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitor la competență după materie atrag nulitatea actelor procedurale, iar conform alin.(3) din același articol, nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod și se ia în considerație de către instanță inclusiv din oficiu.

Astfel, actele urmăririi penale sunt emise cu încălcarea competenței după materie, sunt lovite de nulitate și nu poate fi înlăturată în nici un mod, fapt ce a dus la condamnarea incorectă a lui Vasilian Maxim.

7. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează respingerea acestuia, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului Vasilian Maxim invocă că temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin.(1) pct.6) și 11) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise, în cazul când decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Colegiul penal constată, că temeiurile invocate nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Pornirea (începerea) urmăririi penale constituie un fapt juridic important ce marchează declanșarea unui proces penal și care presupune că organele competente de stat au cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni și se întreprind toate acțiunile prevăzute de lege în scopul constatării acestei fapte prejudiciabile.

Începerea urmăririi penale este unul din temeiurile juridice care justifică efectuarea acțiunilor procesuale penale și aplicarea măsurilor procesuale ce pot limita drepturile și libertățile persoanei.

Din actele cauzei rezultă că, prin ordonanța din 23 decembrie 2011, s-a dispus începerea urmăririi penale în privința lui M. Vasilian în baza art.328 alin.(1) Cod penal, stabilindu-se competența Procuraturii raionului Anenii Noi.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 31 ianuarie 2012 (f.d.93-94) și rechizitoriului (f.d.109-119), inculpatului Vasilian Maxim i-a fost înaintată învinuirea conform art. 328 alin.(1) Cod penal - excesul de putere, ce se manifestă prin săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 269 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.264-XVI din 28 iulie 2006, în vigoare din 03 noiembrie 2006), organul de urmărire penală al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art.236-258, 279, 324-326, 330-336 din Codul penal, iar în privința infracțiunilor prevăzute la art.191, 327-329 din Codul penal – numai în cazurile în care prejudiciul respectiv a fost cauzat în exclusivitate autorităților și instituțiilor publice, întreprinderilor de stat sau bugetului public național.

Din actele cauzei rezultă că, prin acțiunile inculpatului Vasilian Maxim au fost cauzate daune drepturilor și intereselor persoanei fizice – Caraman Mihail, și nu s-a cauzat prejudiciul autorităților și instituțiilor publice, întreprinderilor de stat sau bugetului public național.

Ulterior, la 01 octombrie 2012 a intrat în vigoare Legea nr. 120 din 25 mai 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, potrivit căreia prevederile expuse în dispoziția normei art. 269 alin.(1) Cod de procedură penală a fost modificat și, în prezent conține următoarele stipulări, că, organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 243, 279 și 324-335 din Codul penal.

În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească, prevederi stipulate în art.3 Cod de procedură penală.

Astfel, legea procesual penală nu are efect retroactiv.

Prin urmare procurorul din cadrul Procuraturii r-lui Anenii Noi a fost competent de a efectua urmărirea penală în cauza dată, astfel temeiul invocat

de avocat precum că a fost încălcată competența după materie și actele urmăririi penale sunt lovite de nulitate, este una greșită.

Colegiul penal lărgit apreciază concluzia instanței de apel privind vinovăția lui Vasilian Maxim în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal, drept una corectă și legală, care se confirmă pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate în decizia instanței de apel, iar la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.7,61 și 75 Cod penal, numindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă.

Avînd în vedere faptul că avocatul Jereghi Anatolie în recursul declarat nu contestă decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 12 februarie 2013, sub aspectul vinovăției și încadrării juridice a faptei comise, instanța de recurs nu se va expune în această parte detaliat.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul consideră hotărîrea judecătorească legală și întemeiată, iar recursul neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. Pentru aceste motive, în baza art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului *Vasilian Maxim Petru* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 12 februarie 2013, cu menținerea hotărîrii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 12 iulie 2013, ora 09³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Andrei Harghel

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu